

“ÖNCÜ İKTİBAS”

Gündemle Yüz Yüze – Gazete Yazıları Seçkisi - Yıl: 3 Sayı: 10
(Muharrem Ayı Özel Sayısı)

HİCRET, MUHARREM, AŞURE, KERBELA

Bu dört kavram kurtuluşu, başlangıcı, beraber yaşamayı, hüznü ve acıyı ifade ediyor.

İslam ümmeti için önemli dönem noktalarının başında Hicret gelmektedir. Hz. Peygamber (sas) Mekke'de hayatın zorlaştığını ve dayanılmaz hale geldiğini anlayınca zorlu bir yolculukla Medine'ye hicret etti. Daha önce de bazı Müslümanları Habeşistan'a göndermişti. Bu hicretlerin bir anlamı da şudur İslam bir beldeyle ve bir milletle sınırlı bir din değildir. “Yeryüzü mescittir” zorluklarla sonuna kadar mücadele edildikten sonra hicret emek de Peygamber’in sünnetidir. Nitekim Medine'de büyük bir coşkuyla karşılanan Nebi ata yurduna ve Allah'ın evine kutlu bir seferle geri dönmüştür.

Hicret Müslümanlar için yeni dönemin, tarihin başlangıcı olmuştur. Ensar ve muhacirlerin kaynaşmasıyla yeni bir dönemin kapısı açılmıştır. Bu örneğe bugünlerde ne çok ihtiyacımız var. Arakanlılar, Suriyeliler, Filistinliler, Orta Afrikalılar gibi dünyanın birçok bölgesinde zulümlerden hicret edenler ümmetin ensarları tarafından kucaklanmayı bekliyorlar. Münafıkların çirkin iftiralarına rağmen millet olarak Suriyelilere gösterdiğimiz ensarlık takdire şayandır. Kardeşlik hukuku, ensar ve muhacir dayanışması zulmü yenecektir, bunu başarabilirsek.

Muharrem ayı Hicri yılbaşı olmakla beraber yeni bir medeniyet hareketinin de başlangıcıdır. Bu ay iki önemli meseleye de şahitlik etti. Birincisi Aşure; Muharrem ayının 10. günü Hz. Nuh'un gemiden kalanlardan yaptığı yemeğin adı olarak biliniyor. Rivayetlerde çok sayıda peygamberin başından geçen mühim olayların bu aya tekabül ettiği belirtiliyor. Aşure ötekini yok etmeden beraber yaşamının adıdır. En az yedi çeşit üründen yapılan aşurede katılanların çoğunluğu kendi tadı ve kokusunu korur. Ortaya görünümüyle, tadıyla çok lezzetli bir yemek çıkar.

Muharrem ayında yaşanan ikinci önemli olay ise Kerbela Faciası'dır. 4 haram aydan birisi olan Muharrem'de yaşanan facia akıllara ziyandır. Muaviye, oğlu Yezid'i halife atayarak İslam dünyasında saltanat dönemini başlatmıştır. Yezid, Hz. Hüseyin'in biati konusunda ısrarlıdır. Kufe halkının büyük çoğunluğu Yezid'e değil Hz. Hüseyin'e biat ettiklerini bildirerek onu ısrarla Kufe'ye davet ederler.

Hz. Ali, Kufe'de şehit edilmişti. Iraklılardan emin olamayan Hz. Hüseyin önce durumu anlamak için elçiler gönderdi. Kufeliler Hz. Hüseyin'e biat ettiklerini bildirince bir grupla Mekke'den yola çıktı. Hz. Hüseyin haksızlığa, usulsüzlüğe, dayatmaya karşı bir avuç insanla hak mücadelesi verdi. Yolda önden gidenlerin öldürüldüğünü öğrenince kendisiyle beraber olanların geri dönebileceklerini ifade etti. Kerbela'ya varınca 5.000 kişilik Yezid ordusu çoğunluğu ehli beytten olan 72 kişiyi kuşattılar, onları aç ve susuz bıraktılar.

Fitne, iktidar hırsı, basiretsizlik, ferasetsizlikler birbirini kovaladı. Kendini Kufe'ye çağıran halk Yezid'in tarafına geçti. Hz. Peygamber'in vahiy kâtibinin oğlu Yezid ve sahabeden Saad Bin Ebi Vakkas'ın oğlu Ömer'in komutasındaki ordu Peygamber torunlarını vahşi bir şekilde katlettiler. Hz. Hüseyin'in başını keserek Yezid'e götürdüler. Vahşet tarifsiz... Katliam korkunç...

Hicret, Muharrem, Aşure, Kerbela dörtlemesinden alınacak çok ders, öğrenilecek çok var. Muharrem ayı adeta ibretler vesikası olarak önümüzde duruyor. Bu gün aynı coğrafyada tarih adeta tekerrür ediyor. Kan, gözyaşı, acı bitmiyor. Hani tarihten ders alacaktık. Ey Sünniler, Ey Şiiler ne oluyor size hâlâ aklınızı başınıza devşirmeyecek misiniz?

HİCRİ YILBAŞI VE ÂLEMLERE RAHMET EFENDİMİZ (S.A.)

Devamı sayfa 2'de...

KERBELA HÜZNÜ

Zihnimizde dağınık, bulutsu bir halde duran bir kavramı daha güvenilir bir mevkie raptetmek için sözlüklere bakmak faydalıdır.

Devamı sayfa 3'te...

AŞURE GÜNÜ

Aşure gününün önemi nedir ve bu günde neler yapılmalıdır?

Devamı sayfa 4'te...

KERBELA FACIASI VE ÇIKARILACAK SONUÇLAR

Bugün hicri 10 Muharrem 1440. Kerbela faciasının üstünden 1379 yıl geçmiş.

Devamı sayfa 5'te...

SON HİTABI

10 Muharrem 680'de (10 Ekim) iktidar ve dünyevi hırslardan dolayı evlad-ı Resul Kerbela'da şehit edildiler.

Devamı sayfa 6'da...

HİCRİ YILBAŞI

Osmanlı ceddimizin de kullandığı Hicri Takvim esasına göre, 10 Eylül Pazartesi günü 1439 bitti, 11 Eylül Salı günü 1440 yılı başladı. Çoğumuz bu değişimin farkında bile olmadık

Devamı sayfa 7'de...

AYLAR BİZE HEP MUHARREM OLDU

Bu büyük facia, Sünni ve Şii, bütün Müslümanları derinden yaralamış ve o tarihten sonra Muharrem, matem ayı olmuştur.

Devamı sayfa 8'de...

İsrafil KURALAY / Milli Gazete / 20.09.2018

Derya Öncü Anadolu Lisesi Kültür Edebiyat Kulübü Yayınıdır

HİCRÎ YILBAŞI

VE

ÂLEMLERE RAHMET EFENDİMİZ (S.A.)

Mekke'nin fethinden önce Allah rızası için büyük fedakârlıklarla Medine'ye göçüp Peygamberimizin (s.a.) yanında yer alan, zengin iken yoksul düşen, evli iken evsiz (eşsiz ve evsiz) kalan, toplumu içinde itibarlı bir kimse iken Medine'de garib olan, ama bütün bunları önemsiz kılan bir devlete; "Allah Resulü ile beraberlik" devletine eren ashâba muhacirler diyoruz. Mekke fethedildikten sonra bu sıfatla anılma ve bu manada muhacir olma imkanı sona ermiş oldu. Bundan sonra müminlerin önünde günahattan sevaba, nefsin rızasından Allah rızasına, cehenneme götüren yoldan cennete götürene geçmek (hicret) ve iyi niyet kalmış oldu.

Hicret İslam ve Müslümanların tarihinde çok önemli bir olay olduğu için Hz. Ömer'in hilafetinde bunu, takvimlerinin başlangıcı kıldılar. O döneme kadar Arapların belli bir tarihi yoktu. Bazı önemli hadiseleri "Hz. İbrahim'in ateşe atılışı, Fil vakası" şeklinde tarihe başlangıç olarak kullanıyorlardı.

Medeniyetimizi zorla terk ettirenler yılbaşımızı da değiştirdiler, Batı uygarlığını taklid etmeyi çağdaşlaşma/medenileşme sayanlar yılbaşını da onların takvimlerine uydurdular, ancak zekat, oruç, hac gibi ibadetlerimizde biz hala kamerî takvimi ve resmi takvim yanında hicrî takvimi kullanıyoruz. Bir gün zalim dünya düzenini adil dünya düzenine çevirme misyonunu ümmet yüklediğinde resmi takvimimiz de değişecektir.

Bu münasebetle Peygamberimizin (s.a.) "âlemlere rahmet oluşunu" kabul etmeyen ve ilgili âyeti gelenekte olandan farklı yorumlayanlara bir hatırlatma yapmak istedim.

"Her ilim sahibinin üstünde bir 'her şeyi bilen' vardır". Kendini en bilgin, tek bilgin sanan, bildiği ve söylediğinin de mutlak doğru olduğuna inanan kimseler yanılmaktadır. İslâmî ilim geleneği âlim, sûfi ve filozof sıfatlarıyla anılan binlerce üstün zekanın ortaya koydukları bilgi birikimidir. Çağın alimi (ilim yolcusu) yetkin ise bunları taklit etmek mecburiyetinde olmayabilir, ama ne söylediklerini, nereden ve nasıl söylediklerini bilmek durumundadır; bu bilginin iki faydası vardır: 1. İnsanı yanılmaktan kurtarabilir. 2. Aklına akıl, düşüncesine düşünce, ilhamına bereket, bilgisine zenginlik katar.

"Peygamberimizin âlemlere rahmet olarak gönderilmediği, ilgili âyette geçen rahmetin 'Allah'ın rahmeti' olduğu; yani Allah âlemlere merhametli olduğu için kullarına Peygamberimizi gönderdiği" iddiası/yorumu karşısında gelenekte ne var diye iki tefsire baktım: Taberî ve Râzî'nin tefsirlerine. Bu tefsirlerin ilki rivayet, ikincisi dirayet tefsirlerinin zirvelerini temsil ederler.

Her iki tefsir sahibi de Arapçayı iyi bilirler, İslâmî ilimleri de hakkıyla okumuş ve hazmetmişlerdir. Bunlarda "âlemlere rahmet olma" durumunu Peygamberimize değil de Allah'a ait kılma anlayış ve yorumu mevcut değildir.

Bu yorumu yapanların naklî (gramer, ayet ve hadis olarak) tutarlı bir delilleri ve dayanakları yoktur.

Aklî delil olarak da şunu söylüyorlar: "Alemlerin içinde canlı cansız bütün varlıklar vardır, bunlara rahmet olmak söz konusu değildir, âlemleri canlılar ve bunların içinden de insanlar olarak alsak bile bunların içinde müminler ve kâfirler vardır; Allah Resulü kâfirlere rahmet olmamıştır..."

Bakın o iki müfessir de bu düşüncenin, akla gelen bu ihtimalin farkındalar (yani bunu düşünenler yalnızca birkaç çağdaş tefsirci değildir), ancak onlar, diğer akıl ve nakil delillerini de göz önüne alarak burada geçen "âlemlerden" maksadın insanlar olduğunu, insanların içinde müminler ve kâfirlerin de bulunduğunu, Peygamberimizin (s.a.) müminlere irşad, örneklik ve şefâatle... rahmet olduğunu, kâfirlere ise başka kavimlerde olduğu gibi dünyada küfürlerinin cezasını çekmekten kurtardığı için rahmet olduğunu (Sen onların içinde iken Allah onların kökünü kazıyacak bir azapta bulunmaz... Enfâl: 8/33) haklı olarak ifade etmişlerdir. Ve demişlerdir ki: Genel ifadelerin bazı istisnalarının olması bu ifadelerin maksad ve manasını ortadan kaldırmaz. Mesela yağmur da rahmettir, ama bazı zararları da olabilir, bu istisnai durum onun genel manada rahmet olma özelliğini ortadan kaldırmaz.

Gelenekte bunlar var iken çağdaş iddiaların en azından daha mütevazı olması gerekmez mi?

Bir de şu var:

Diyelim ki, "Allah Teâlâ'nın rahmeti âlemşümul olduğu için Peygamberimizi gönderdi", peki, yorumcunun akli itirazları bu yorum için de geçerli değil midir? Yani Allah âlemlere rahmetli-merhametli olunca kâfirlerin, dünyada acı çekenlerin, dertlilerin... bu rahmetin dışında kalmış olmalarına ne diyeceğiz?

Allah'ın rahmeti gazabına galiptir, Peygamberimiz de âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir; ancak bu rahmet ve merhametten istifade edebilmenin şartları konmuştur, bu şartlara uymayanların rahmetten istifade edememeleri genel manayı ve kuralı bozmaz vesselam.

KARBELA HÜZNÜ

Zihnimizde dağınık, bulutsu bir halde duran bir kavramı daha güvenilir bir mevkie raptetmek için sözlüklere bakmak faydalıdır.

Bazen, zihnimizde yeri çok sağlam olan kavramlar, kelimeler için de sözlüğe bakabiliriz.

Acaba lügatte ne yazıyor?

Benim bu kelime hakkındaki bilgim doğru mu?

Lügat, yeterince isabetli bir tarif getirebilmiş mi?

Aşure için sözlüğe baktım.

Aşureyi biliyorum.

Üstelik, kelimenin bende de bir hikayesi, seyrü süluku var.

Ama bakayım, sözlükteki kelimeyle bendeki kelime ne kadar birbirine benziyor.

Türk Dil Kurumu'nun sözlüğünde şöyle yazıyor:

Buğday, nohut vb. tanelerle kuru yemişlerin bir arada şekerle kaynatılmasıyla yapılan bir tür tatlı, alaca aş.

Arkasından, cümle içinde kullanımına bir örnek.

“Aşure yiyen İhsan, Orhan'ı görünce kaseyi ve kaşığı birdenbire elinden bıraktı.”

Bir başka internet sözlüğünde ikinci bir tanım yapılmış.

“İçinde birbirine aykırı değişik öğeler bulunduran karışım.”

Bu tanımın altında tırnak içinde fakat sahibi belirtilmemiş bir örnek cümle yer alıyor.

“Osmanlıca gibi bir aşureden özleşmeyle kurtulduk.”

Cümle kime aitse, herifin derdi kelime falan değil. Laf sokuyor.

Ne kadar kurtulduysan dilin o kadar fakirleşti haberin yok!

Bırakalım tırnağın içindeki arkadaşı. Aşure'ye dönelim.

Aşure kelimesinin benim hayatımdaki seyr u sülukunu şöyle özetleyebilirim.

Çocukluğumda, bir İstanbul kışında kelimeyi iştimize başladım.

Sonra, Aşure tatlısını tanıdım.

İçinde her şey var.

Babam da bu durumu izah ediyor. Nuh'un gemisinde erzak tükenmeye yüz tutmuş. Eldeki malzemenin herhangi birinden gemideki efrada yetecek kadar yemek yapılamıyor.

Bunun üzerine, eldeki malzemenin tamamından bir yemek pişirmişler. 'Aşure' geleneği o zamandan kalmış.

(Bazı İngilizce sözlüklerde Aşure'ye Noah's Pudding karşılığı verilmesi, herhalde yabancılar kolay anlasın diyerdir.)

Sonraları Muharrem'in Hicri takvimde başlangıç ayı olduğunu öğrendim.

Yani Muharrem'in 1'i hicri yılbaşı.

Bu arada, İslam Medeniyetinin Batı'dakine benzer bir yılbaşı kültürü üretmediğini not edelim.

Daha sakin, daha ruha dönük bir Muharrem'imiz var. Oruç tutacaksın. Başka törenselsel bir şey yok.

31 Aralık'ta Mekke fethinin miladi yıldönümünü alternatif yılbaşına dönüştürmek de biraz zorlama.

İçindeki 'gösteri' saiki fark ediliyor.

Aşure'nin 'onuncu' anlamına geldiğini ve bundan Muharrem'in onuncu gününün kastedildiğini de çok geç olmayan bir zamanda öğrendim.

Sonra bir rivayet.

Nuh'un gemisi Aşure günü Cudi Dağı'na inmiş. Kızıldeniz, Aşure günü yarılmış. Yakub ile Yusuf Aşure günü kavuşmuş. İsa Aleyhisselam Aşure günü göğe yükseltilmiş.

Büyüklerimizden de Muharrem orucunu iştiyoruz. Tutuyorlar, sessiz sessiz bir şeyler ediyorlar. Henüz bize öğretmiyorlar.

Buraya kadar, ne İmam Hüseyin var, ne Kerbela.

Bu bir eksiklik değil mi?

Bizler, İmam-Hatip'te İslam Tarihi okuduğumuz için, Aşure'nin 'öteki' anlamından haberdar olduk. Yine hiç yoktan iyi.

İran İslam Devrimi sürecinde kulağımıza bir şey çalındı.

“Küllü yevmin Aşura

Küllü Arzin Kerbela.”

Her gün Aşure'dir. Her yer Kerbela'dır.

Merak ettik. Eğildik. Baktık. Orada, bizim toplumumuzun yeterince öğrenmediği, üzerinde yeterince durmadığı bir “Aşure” olgusu var.

Tamam, biliyoruz Yezid'in kötülüğünü.

Biliyoruz, Hz. Hüseyin'in şehadetini.

Seviyoruz Ali'yi Hüseyin'i...

Bu kadar mı?

Geçştirilebilir bir mesele midir Kerbela?

Geçştirilebilir bir gün müdür Aşure?

Aşure, bizim tarihimizdeki en büyük kırılmalardan birisinin günüdür.

Kötülüğün iyiliği, kötünün iyiyi katlettiği gündür.

Gözü dönmüş vahşetin Peygamberimizin gözbebeği Hüseyin'ine ve evlatlarına kıydığı gün.

Tarihimizin utanç günüdür.

Acı bir gündür.

Hz. Hüseyin, tarihimizin en büyük mazlumudur.

O günden, o kötülükten, o zulümden alınacak çok derslerimiz var.

Aşure geleneğimiz güzel. Ama, 'Aşure'yi bir 'tatlı' ismine indirgemek hiç güzel değil.

Aşure bilinci, olmazsa olmaz.

Ve Kerbela hüznü.

Olmazsa olmaz.

ASÛRE GÜNÜ

Muharrem ayının onuncu gecesi, Aşûre gecesi, onuncu günü de Aşûre günüdür.

Sual: Aşûre gününün önemi nedir ve bu günde neler yapılmalıdır?

Cevap: Muharrem ayının onuncu gecesi, Aşûre gecesi, onuncu günü de Aşûre günüdür. Muharrem ayı, Kur'ân-ı kerimde kıymet verilen dört aydan biridir. Aşûre, bu ayın en kıymetli gecesi ve günüdür. Allahü teâlâ, birçok duaları Aşûre günü kabul buyurdu. Âdem aleyhisselâmin tevbesinin kabul olması, Nuh aleyhisselâmin gemisinin tufandan kurtulması, Yunus aleyhisselâmin balığın karnından çıkması, İbrahim aleyhisselâmin Nemrud'un ateşinde yanmaması, İdris aleyhisselâmin diri olarak göğe çıkarılması, Yakup aleyhisselâmin, oğlu Yusuf aleyhisselâma kavuşması ve gözlerindeki perdenin kalkması, Yusuf aleyhisselâmin kuyudan çıkması, Eyüp aleyhisselâmin hastalıktan kurtulması, Musa aleyhisselâmin Kızıldeniz'den geçip, Firavun'un boğulması ve İsa aleyhisselâmin viladeti, doğumu ve Yahudilerin öldürmesinden kurtulup, diri olarak göğe çıkarılması hep Aşûre günü oldu.

Nuh aleyhisselâmin gemide aşure tatlısı pişirdiği için Müslümanların Muharrem'in onuncu günü aşure pişirmesi ibadet olmaz. Muhammed aleyhisselâmin ve Eshâb-ı kiram böyle yapmadı. Muhammed aleyhisselâmin yaptığı veya emrettiği şeyleri yapmak ibadet olur. Din kitaplarının yazmadığı, Ehl-i sünnet âlimlerinin bildirdiği şeyleri yapmak, sevap olmaz, günah olur. O gün, herhangi bir tatlı yapmak, tanıdıklara ziyafet, fakirlere sadaka vermek sünnettir, ibadettir.

Aşûre günü, Berat ve Regaib geceleri, camilerde toplanarak cemaat ile namaz kılanlar, bu toplantılarla sevap kazandıklarını sanıyorlar ise de, bunlar fıkıh âlimlerinin sözbirliği ile mekruh dedikleri işi işlemektedirler. Mekruhu iyi bilmek ise, büyük cinayetlerdendir.

Mübarek gecelerde ibadet etmek çok sevaptır. Rıyâd-un-nâsîhîn kitâbında buyruluyor ki:

“İmâm-ı Nevevî hazretleri, Ezkâr kitabında ‘gecenin oniki kısmından bir kısmını yani bir saat kadar ihya etmek, yani okumak, kılmak, dua etmek, bütün geceyi ihya etmek olur. Yaz ve kış geceleri için hep böyledir’ buyuruyor.” İbni Abidinde de böyle olduğu bildirilmektedir. Hadîs-i şerifte buyruldu ki:

(Aşûre gününün orucu, bir senelik geçmiş günahlara keffarettir.)

Aşûre günü oruç tutmak isteyenler, Muharrem'in 9., 10. veya 10., 11. yahut 9., 10.,11. günleri tutmalıdır.

YENİ HİCRİ YILA GİRDİK

Muharrem ayındayız. Muharrem'in birinci günü (geçtiğimiz salı) hicri yılbaşı olarak kabul edilmiştir. O zaman Muharrem'in biri, yani üç gün önce hicri yılbaşıydı.

Peygamberimiz'in (s.a.v.) hayatında hicret bir dönüm noktası olmuştur. Mekke'de imkânsız hale gelen İslam davetini Efendimiz Taif'e iletmış ve ama oradan tepki görmüştü. İnananları -sahabeyi- Habeşistan'a yönlendirmiş, diğer bir kısmını da Medine'yi örgütlemeye göndermişti.

Hicretin öncesi, hicretin bizzat kendisi ve sonrası birer strateji ve taktik şaheseridir. Efendimiz bu dönemlerin her birini Yüce Kudretin emirleri doğrultusunda ama beşeri zekâsının öncülüğünde gerçekleştirmiştir.

Hicret öncesi arkadaşlarını güvenli bölgeye göndermesi, evden çıkışı, Hz. Ali'yi yerinde bırakması, Hz. Ebu Bekir'i yanına alması, Sevr mağarasında üç gün gizlenmesi, Mekke-Medine yolunu göstereceğini diye yol uzmanı bir Mekkeli putperesti parayla tutması, yolculuk esnasında gündüz dinlenip gece yol alması gibi bütün detaylar hicretin insanlık tarihindeki en önemli hadiselerden birisi olduğunu, iyice etüt edilmesi gerektiğini bize gösteriyor.

Hz. Ömer'in halifeliği döneminde bir İslami takvim hazırlığına girişiliyor. Hangi hadisenin takvim yıl- başı olacağı konuşuluyor.

Nihayet Hz. Ali'nin teklifiyle hicretin başlangıcı Muharrem olarak kabul edilip hicri takvimin başı olarak ilan ediliyor.

Muharrem ayı Kameri (ayın hareketini esas alan) takvime göre 12 ayın ilk ayıdır. Kameri ayda güneşin değil, ayın hareketleri esas alınır.

Peygamberimizin Mekke'den Medine'ye göçü yani miladi 622 tarihi, İslam takviminin başlangıcı yani, 'hicri 1' olarak kabul edilmiştir. Demek ki şu anda **"hicri 1440" yılını kutluyoruz.**

Miladi takvimi bütün dünyayla beraber kullanıyoruz. Bunda bir garabet yok elbette. Ama bu gerçek; hicri takvime, Hz. Resulullah'ın yol haritasına kayıtsız kalma hakkını bize vermiyor. Hicri yılbaşında birbirimizi uyarmalı ve tebrikleşmeliyiz.

Zira hicret sadece bir takvim değil bu dinin yeryüzüne kök salması olayının başlangıcıdır. Ve dini, tarihi, sosyolojik, psikolojik, askeri, stratejik açıdan iyice incelenmelidir.

KARBELA FACIASI
VE
ÇIKARILACAK SONUÇLAR

Bugün hicri 10 Muharrem 1440.

Kerbela faciasının üstünden 1379 yıl geçmiş. Miladi olarak da 1338 yıl (m. 10 Ekim 680)... Facia kelimesinin bir manası varsa, bu mana bütün boyutlarıyla, bütün bağlamlarıyla bu olay üzerinde odaklanır.

Olayların seyri macera romanlarını aratmayacak denli, daha da fazlasıyla entrikaları olan bir 1 aylık yolculuk... Hz. Hüseyin efendimizin Medine'den Mekke'ye gelişi, Mekke'den Kûfe'ye gidişi ve o arada olan olaylar çok dolambaçlı, çok girift...

Hz. Muaviye'nin oğlu Yezid Şam valisi; halifeliğini ilan ediyor ve biat alıyor. Fakat çevrenin biatından ziyade Hz. Hüseyin efendimizin biat etmesi önem taşıyor. Hz. Hüseyin efendimiz biat etmek istemiyor. O, biat etmedikçe Yezid'e yapılan diğer biatler sakatlı kalacak.

Hz. Hüseyin Kûfe'nin ileri gelenlerinden ve ahaliden kendisine biat edileceğine ilişkin mektuplar alıyor. Fakat o, yolda iken etraftan Kufe'ye gitmemesi için yazılı ve sözlü çağrılara muhatap oluyor. Ona Kûfelilerin sözünde durmayacaklarına ilişkin bilgiler veriliyor. Ama o karardan vazgeçmiyor ve Muharrem ayı başlarında Kûfe civarında Fırat Nehrine yakın bir yerde konaklıyor. Kendisinin ve refakatindeki 72 kişilik mazlum ordusunun suya yaklaşması yasaklanıyor. Susuzluk son haddinde... Hz. Hüseyin'e ileri gitmesi de geriye çekilmesi de yasaklanıyor. Çocuklarından biri "su, su" diye ağlaşıırken Hz. Hüseyin efendimiz dilini uzatıyor ve "Dilimi em, belki bir faydası olur." diyor. Bu ayrıntıyı, susuzluğun hangi safhada olduğunu hatırlatmak için veriyorum.

10 Muharrem sabahı... Hz. Hüseyin efendimizin etrafındaki yetmiş iki muharibi bulunuyor. Bunların otuzikisi süvari, kırk da piyade... Zalimler ordusu 6 bin kişi, dolayısıyla yaklaşık altmış kişiye bir kişi olarak karşı karşıya geliyorlar.

Ve tamamı şehit ediliyor. Kendisinin de mübarek vücuduna yüz beş adet ok saplandığı, ayrıca kılıç ve mızrak yaralarıyla dolu olduğu tespit ediliyor. Hz. Hüseyin efendimizi şehit eden şahıs, Sinan adında bir melun...

Maksadımız bu olayı ayrıntısıyla aktarmak değil. Olaydan çıkarılması gereken dersler de mühim:

* Bu olaya karışmış olan altı bin kişinin tamamı, İslâm komutanlarından Muhtar es-Sekafi tarafından, buldukları yerlerde tek tek yakalanıp, cezaları veriliyor. Kerbela'ya bulaşmış olan Yezid taraftarlarından cezasız kalan hiç kimse olmuyor.

Çıkarılacak diğer dersler:

* Hz. Hüseyin efendimiz bir haksızlığa karşı koymak üzere yolculuğa çıktı. Haksızlığa karşı sefere çıkmak, göğüs germek, mücadele etmek gerekiyor.

* Saltanatın kurumsallaşmasını engellemek bir siyasa ilkesi sayılmalı.

* Haksızlığa karşı mücadelede karşı tarafın gücü mücadeleden kaçınmaya neden olmamalı.

* Mücadelede kararlılık hususunda örnek bulmak istiyorsak Hz. Hüseyin bize yeter demeliyiz.

* Karşımızdaki engeller her ne olursa olsun, ne kadar güçlü görünürse görünsün; etrafımızın bize desteğini hesaba katarak değil, bizzat kendi moral gücümüzden destek alarak Allah'ın bizi terk etmeyeceğini düşünmek suretiyle mücadelemizi sürdürmeliyiz.

* Asla umutsuzluğa düşmemeliyiz: Hz. Hüseyin efendimiz son anına kadar umutla yaşadı. O, umutsuzluğun haram olduğunu bildiren hadis-i şerife uydu.

Son söz: Hak bildiğimiz yolda kararlılıkla yürümek, yılgınlığa düşmemek, Allah Resülü'nün şefkatini ve şefaati her an ummak ilkemiz olmalı.

HZ. HÜSEYİN'İN ZALİMLERE SON HİTABI

10 Muharrem 680'de (10 Ekim) iktidar ve dünyevi hırslardan dolayı evlad-ı Resul Kerbela'da şehit edildiler.

Bir tarafta zalim Yezid'in sayıları beş bini bulan askerleri, diğer yanda ise Efendimiz'in (s.a.v.) torunlarının oluşturduğu 50 kişi. İmam Hüseyin Irak halkının çağrısı üzerine Irak'a gitmek için yola çıkmış. Hilafet makamını işgal eden Yezid ve avanesi ise kendilerine karşı bir güç olarak gördükleri Hüseyin'e boyun eğdirmek niyetiyle yola çıkmış. Yolu kapatmışlardır.

Kerbela faciasından önce İmam Hüseyin kendisini öldürmek için gelen Yezid'in askerlerine yöneldi ve şöyle konuştu:

"Ey insanlar! Yapacağım nasihati dinleyin.
(İnsanlar sustular)

İmam, Allah'a hamdettikten sonra şöyle dedi;

Ey İnsanlar. Beni dinlerseniz buna sevineceğim. O zaman bana haksızlık edildiğini göreceksiniz. Yok beni dinlemeyecek olursanız, bütün suç ortaklarınızı da alarak üstüme gelin. O zaman da benim dostum ancak Allah'tır. Kitabı indiren de O'dur. O salihlerin de velisidir. Nefsinize dönün ve kendinizle hesaplaşın. Benim gibi birini öldürmeye hakkınız var mı? Ki ben Peygamberinizin kızının oğluyum. Şu anda yeryüzünde yaşayan peygamber evladı sadece benim. Ali benim babamdır. İki kanatlı Caferi Tayyar amcamdır. Şehitlerin efendisi Hz. Hamza babamın amcasıdır. Bana ve kardeşime Hz. Peygamber (s.a.v.) 'Bu ikisi cennet gençlerinin efendisidir' demişti.

Eğer benim bu dediklerimi doğrularsanız bu sözlerimin hepsi hakikattir.

Allah'a yemin ederim ki, Allah'ın yalana gazap ettiğini öğrendiğim günden bu güne kadar asla yalan söylemedim.

Eğer bu söylediklerimde tereddüdünüz varsa sahabeden Cabir bin Abdullah'a, Ebu Said'e, Sehl bin Sa'de, Zeyd bin Erkam'a, Enes bin Malik'e sorun. Dediklerimi doğrulayacaklar.

Yazık size! Hiç mi Allah'tan korkmazsınız. Bütün bunlar benim kanımı dökmenize engel olmaya yetmiyor mu?" Şemr isimindeki zalim Hz. Hüseyin'i kastederek; 'bu adamın imanı şüphelidir. Ne dediğini bilmiyor' deyince Hz. Hüseyin'in arkadaşlarından Habib şöyle cevap verdi: Vallahi Şemr senin imanında 70 şüphe vardır.

Biz vallahi onun ne dediğini iyi biliyoruz. Sizin kalbiniz damgalanmıştır.

İmam devam etti:

"Etrafımdan çekilin geldiğim yere ailemi güven içinde götüreyim. Söyleyin bana!

Birini öldürdüğüm için -kıyas hakkıyla- mı beni öldüreceksiniz? Yoksa malınızı elinizden aldığım için mi beni öldüreceksiniz? Yoksa herhangi birinize karşı işlediğim bir haksızlıktan dolayı mı bana ceza vereceksiniz.

Bunların hiçbirinin olmadığını biliyorsunuz!" İnsanlar O'nu sessizce, cevap vermeden dinliyorlardı. **Hüseyin son olarak şunu söyledi:**

"Bilin ki benim ümidim sadece Allah'tır. Çünkü bütün hayatım O'nunkudretindedir." (Taberi, 3/318; Bidaye, 8/178)

Ehli beytin lideri İmam Hüseyin ve sayıları 50'ye ulaşan evladı Resul Kerbela'da şehit oldu.

Hırs ve tükenmez dünyevi beklentiler Kerbela'da son peygamberin torunlarının kanlarını döktü. Kendilerine dinlerini getiren peygamberin torunlarına dahi acımadılar.

Müslümanların bu olayları yeniden ibret nazarıyla okumalarında çok fayda vardır. Yeniden aynı olayları yaşamamak için. Kerbela faciasını izah edebilecek hiç bir mantıklı tahlil olamaz. Azgınlık, hased, hırs, dünyaya ve maddeye kulluk, dünyaya tamah ve ebedi kalacağını sanma zavallılığından başka...

HİCRÎ YILBAŞI

Osmanlı ceddimizin de kullandığı Hicri Takvim esasına göre, 10 Eylül Pazartesi günü 1439 bitti, 11 Eylül Salı günü 1440 yılı başladı.

Çoğumuz bu değişimin farkında bile olmadık: Çünkü 26 Aralık 1925'te çıkarılan 698 sayılı kanunla takvim değişti. Türkiye Cumhuriyeti'nde resmi devlet takvimi olarak Milâdî Takvim (Papaz Gregoryan Takvimi da denir) kabul edildi.

Ve 1 Ocak 1926'dan itibaren Miladi Takvim kullanılmaya başlandı.

“Alt tarafı takvim, ne fark eder” dedik sineye çektik.

Oysa takvim zamandı ve zaman başıboş değildi. Kur'an'da zamana vurgu vardı: “(Rasûlüm) sana yeni doğan (hilal şeklindeki) ayı sorarlar. De ki; o, insanlar için de hac için de vakit ölçüsüdür”... “Güneşi ışıklı ve ay'ı nurlu kılan, yılların sayısını ve hesabını bilmeniz için ay'a konak yerleri düzenleyen O'dur.”

Yani Kur'an, takvimde ay sistemine uyulmasını açık bir şekilde emrediyordu. Değişikliğin esas sebebi bu muydu bilmiyorum, bildiğim bazı aylara (meselâ Ramazan) Kur'an'da vurgu yapıldığı, bazı ayların (Recep, Şaban ve Muharrem) ibadetle birlikte anıldığıydı.

Yoksa bu yüzden mi takvim, eski ay isimleri, ezan, selam, hatta saat değiştirilmişti? (alaturka'dan alafrangaya) Bu tür değişikliklerle “kul”un Allah'dan koparılması mı amaçlanmıştı?

Bunu dahi bilemem. İsterseniz işin gerekçesini “Devrim Ansiklopedisi”nden okuyalım:

Şöyle yazıyor “Devrim Ansiklopedisi”...

“Çağdaşlaşmak ve uluslararası ilişkileri kolaylaştırmak için takvim ve saatin de değiştirilmesi gerekiyordu. Hicri ve Rumi Takvim bırakılarak Miladi Takvim kabul edildi. Güneşin batışına göre ayarlanan saat yerine, çağdaş dünyanın kullandığı saat sistemi kabul edildi”.

“Çağdaşlaşmak” kelimesine dikkat! Zira bir dönemin ve bu dönemin sihirli kelimesi budur. Hangi cümlenin başına bu kelimeyi koyarsanız “ilerici-devrimci” olup çıkar. Hatta “Çağdaş Kanaryacılar Derneği” kursanız dahi “ilerici-devrimci” ve “modern” sayılırsınız!

Eskiden “Muasır” derler “Muasır medeniyet seviyesine” ulaşmak için kırıp dökerlerdi. Son zamanlarda “çağdaşlık” adına kırıp döktüler!

Miladi Takvim'in yıldönümlerinde de kırıp dökmeyi sürdürüyorlar.

Kavga, gürültü, şamata, taciz kıyamet! Tedbirlere rağmen bir türlü önlenemeyen ağaç katliamını, envai çeşit çam devirmeleri ve Noel Baba'ya çorap koklatmaları hesaba bile katmıyorum.

Yıl değişimi ise bu da yıl değişimi, yılbaşı ise bugün de yılbaşı!..

Ama Milâdi yılbaşılarda olduğu gibi, şamatalı-kavgalı, gürültülü-patırtılı değil...

Polis ve jandarma seferber olmadı...

İçkiyi fazla kaçıranlar polis arabaları ve ambulânslarla taşınmadı...

Sokaklarda sarhoş naraları atılmadı...

“Eğlenmek” adına kimse kimseyi incitmedi...

Kimse kimsenin yüreğine basmadı!..

Kimse kimseyi huzursuz etmedi!

Meydanlarda iğrenç tacizler yaşanmadı!

Ümmet, Peygamber-i Âlişan'dan miras alınan derin bir sükûnet ve ağırbaşlılıkla kutladı yeni yılını.

Sessiz-sedasız, kavgasız-nizasız, sakin ve duru...

Ümmet, yüreğinde yaşadı Hicret vuslatını...

Mübarek olsun yeni yılınız, hayırlı, huzurlu, bereketli olsun inşallah.

AYLAR BİZE HEP MUHARREM OLDU

Geçen perşembe günü 10 Muharrem'di, yani Kerbelâ faciasının 1379. yıldönümü... Peygamberimizin sevgili torunu Hz. Hüseyin ve ailesi, Emevi halifesi I. Yezid'in otuz küsur bin kişilik ordusu tarafından 10 Muharrem 61 (10 Ekim 680) tarihinde Kerbelâ'da şehit edilmişti; Muharrem ayının savaşın haram kılındığı dört aydan biri olmasına rağmen...

Bu büyük facia, Sünni ve Şii, bütün Müslümanları derinden yaralamış ve o tarihten sonra Muharrem, matem ayı olmuştur. Her 10 Muharrem'de Sünniler de Hz. Hüseyin'e ve onunla birlikte şehit olanlara saygılarını çeşitli şekillerde ifade ederler. Emeviler, Şiiilerin Taziye törenlerini etkisiz kılmak için birtakım ritüeller icat etmişlerdi, fakat bu ritüellerden bazıları, mesela her Muharrem'de aşure pişirip dağıtma geleneği, zamanla matem bir ifadesi haline geldi.

Muharrem'in Sünniler tarafından da bir matem ayı olarak idrak edildiği, Mehmed Âkif'in 12 Rebiülevvel 1331 (19 Şubat 1913) gecesi yazdığı "Pek Hazin Bir Mevlid Gecesi" isimli şiirinde de açık bir şekilde ifade edilmiştir:

Yıllar geçiyor ki, yâ Muhammed,

Aylar bize hep Muharrem oldu!

Akşam ne güneşli bir geceydi...

Eyvah, o da leyl-i mâtem oldu!

Bu etkileyici şiir, Balkan Harbi'nde yaşanan facianın hemen ardından yazılmıştır. Rumeli'nin neredeyse bütünüyle elimizden çıktığı ve yüzbinlerce Müslüman Türk'ün katledildiği, yüzbinlercesinin de aç ve perişan yollara düşerek beş yüz yıldır yaşadıkları toprakları terk etmek zorunda kaldığı o zorlu günler, şiirin devamında şöyle anlatılır:

Âlem bugün üç yüz elli milyon

Mazlûma yaman bir âlem oldu:

Çiğnendi harîm-i pâki Şer'in;

Nâmûsa yabancı mahrem oldu!

Beyninde öten çanın sesinden

Binlerce minâre ebkem oldu.

Âlem dün üç yüz elli milyon Müslüman için "yaman bir âlem"di, bugün bir milyar sekiz yüz milyon Müslüman için... Afganistan'da, Filistin'de, Irak'ta, Suriye'de, Yemen'de, Doğu Türkistan'da, Myanmar'da, Afrika'da, hatta Avrupa'da milyonlarca Müslüman büyük acılar yaşıyor, aşağılanıyor, horlanıyor; milyonlarcası da mülteci durumuna düşürülmüş. İslâm medeniyetinin yıldız şehirleri bir bir yok ediliyor, müzeleri, kütüphaneleri, arşivleri talan edilerek hafızası siliniyor. Olup biteni çaresizce seyrediyoruz, yapabileceğimiz fazla bir şey yok, merhum Âkif gibi gözyaşı dökerek yakarmaktan başka:

Allâh için, ey Nebiy-i ma'sûm,

İslâm'ı bırakma böyle bîkes,

İslâm'ı bırakma böyle mazlûm.

Evet, planlı bir şekilde İslâm medeniyetinin hafızası siliniyor. 1990'larda Bosna'da yaşananları hatırlayınız. 15 Temmuz darbesi de, halen İslâm âleminin tek ümidi ve ilticagâhı olan Türkiye'yi teslim alıp muhteşem bir medeniyeti bütünüyle tarihe gömmeye teşebbüsüydü. İslâm Medeniyeti'nin hafızası artık sadece Türkiye'dir, Osmanlı Arşivi ve kütüphaneleridir. Bu hazineyi korumanın tarihî, dinî, insanî, vicdanî ve medenî vazifemiz olduğunu hatırlatmaya gerek var mı?

Birkaç hafta önce Osmanlı Arşivi uzmanlarının diğer Başbakanlık çalışanları gibi personel havuzuna alındıklarından, büyük bir kısmının tercihleri sorulmadan uzmanlık alanlarıyla hiçbir ilgisi bulunmayan kurumlara dağıtıldıklarından söz etmiş, kendilerini arşive adanmış, her biri yetkin bir uzman olan arşiv çalışanlarının görevlerine bir an önce iade edilmeleri gerektiğini yazmıştım. Bu yanlış karardan döndüğünü ve bütün uzmanların geri çağrıldığını memnuniyetle öğrendim. Devletin görevi, yetişmiş arşiv elemanları tasfiye etmek şöyle dursun, yeni uzmanlar yetiştirmek için özel programlar geliştirmektir. Hâlâ okunmamış ve tasnif edilmemiş milyonlarca belge var.

Osmanlı Arşivi, bir an önce bütünüyle kullanılabilir hale getirilmeli ve asla yok edilemeyecek şekilde emniyete alınmalıdır. Zira, büyük Fuzulî'nin dediği gibi:

Dost bî-pervâ felek bî-rahm u devran bî-sükûn

Derd çoh hem-derd yoh düşmen kavî tâli' zebun